

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

1IV540 Friluftsliv, 60 högskolepoäng

1IV540 Outdoor recreation, 60 credits

Huvudområde

Idrottsvetenskap

Ämnesgrupp

Idrott/idrottsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av Organisationskommittén 2009-12-14

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Kursens övergripande syfte är att den studerande genom en teori- och erfarenhetsbaserad utbildning ska utveckla förståelse för friluftsliv som tvärvetenskapligt kunskapsområde och fenomen. Detta innebär bl.a. att kritiskt granska de kulturella och samhälliga sammanhang som friluftsliv ingår i och påverkas av. Kursen syftar vidare till att den studerande genom fysiska möten med olika landskapstyper ska utveckla kunskaper ur såväl naturvetenskapligt som samhällsvetenskapligt perspektiv om naturliga samband i de natur- och kulturlandskap som friluftsliv utövas i. Den studerande ska också successivt utveckla sin praktiska ledarkompetens genom att planera, genomföra och utvärdera en verksamhet eller färd utifrån säkerhets-, miljö- och etiskt hänsyn.

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna

- diskutera och reflektera över friluftsliv som fenomen
- visa kunskap om och förståelse för friluftslivets organisation, förvaltning och reglering i teori och praktik
- diskutera friluftslivets roll och dess betydelse för fysisk aktivitet, hälsa och miljö

- kritiskt granska och diskutera friluftslivets normer och värderingar utifrån genus, social klass, etnicitet och funktionshinder
- självständigt planera, organisera, genomföra och utvärdera en verksamhet eller färd utifrån säkerhets-, miljö- och etiska hänsyn
- visa kunskap och förståelse för naturliga samband i landskapet
- identifiera risker och hantera nödsituationer i olika typer av praktiska friluftslivssituationer
- under handledning omsätta relevanta kunskaper inom ledarskaps- och lärandeteorier i praktisk handling
- reflektera med stöd av vetenskapliga teorier kring egna och andras erfarenheter och upplevelser under färd och praktisk verksamhet

Innehåll

Innehållet gestaltas genom sex delkurser:

Delkurs 1 Friluftsliv, kultur och samhälle 15 hp

- Kunskapsområde och fenomen
- Organisation och förvaltning
- Akademisering och forskning
- Värdefrågor
- Hållbar utveckling
- Naturmöte och hälsa

Delkurs 2 Friluftslivets ledarskap och lärande 15 hp

- Ledarskapsteorier
- Ledarskap i handling
- Lärandeteorier
- Lärande i – om – genom
- Säkerhet, risker och bedömningar

Delkurs 3 Tätortsnära friluftsliv 7,5 hp

- Den enkla, den nära, den vardagliga och den korta upplevelsen/aktiviteten inom friluftslivet
- Det platsdekontextualiserade – sportifiering
- Fysisk aktivitet och hälsa
- Färd i tätort
- Säkerhet

Delkurs 4 Friluftsliv i skogs- och vattenmiljö 7,5 hp

- Natur- och kulturlandskapet
- Färd i skogs- och vattenmiljö
- Säkerhet
- Överlevnadsteknik

- Utrustning

Delkurs 5 Friluftsliv i kust- och havsmiljö 7,5 hp

- Natur- och kulturlandskapet
- Färd i kust- och havsmiljö
- Sjösäkerhet
- Navigering
- Klimatologi, väder och vind
- Utrustning

Delkurs 6 Friluftsliv i fjällmiljö 7,5 hp

- Natur- och kulturlandskapet
- Färd i fjällmiljö
- Fjällsäkerhet
- Orientering
- Klimatologi, väder och vind
- Utrustning

Undervisningsformer

Undervisningen tar sin utgångspunkt i praktiska laborativa övningar och exkursioner samt föreläsningar, seminarier, grupparbeten, fallstudier och handledning. En stor del av utbildningen sker i form av fältstudier.

Alla praktiska laborativa övningar och exkursioner samt seminarier är obligatorisk undervisning.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Den studerandes kunskaper redovisas genom skriftlig tentamen, skriftliga inlämningsuppgifter, muntliga seminarier, muntliga gruppredovisningar och praktisk handlingskunskap. Ytterligare specifikation av examinationsformerna sker i en studiehandledning.

Kursen består av sex delkurser som examineras var för sig och betygssätt med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För att få betyget Väl godkänd på hela kursen ska studenten ha uppnått Väl godkänd på minst 37,5 hp av hela kursen.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid). Antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs kontinuerligt muntligt och/eller skriftligt under kursens gång. Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursvärdering. Kursvärderingen sammanställs och arkiveras på institutionen. Resultatet återkopplas till de studenter som

gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges.

Övrigt

Studenten vid Linnéuniversitetet har rätt att få sitt betyg för kurs översatt enligt ECTS-skalan. En begäran om översättning ska helst ske i samband med kursstart, dock senast innan betygen sätts för kursen. Översättning av betyg sker i Ladok.

I kursen ingår ett antal exkursioner som medför extra kostnader för studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Friluftsliv, kultur och samhälle 15 hp

Arnegård, Johan(2006) Upplevelser och lärande i äventyrssport och skola. HLS Förlag (275 sidor) isbn 10: 917656603X

Henderson, Bob (2007). Nature first: Outdoor Life the Friluftsliv Way. Ontario: Natural Heritage Books. (320 sidor)

Johansson, Ella (2006) Mångnatur : friluftsliv och natursyn i det mångkulturella samhället. Mångkulturellt centrum (300 sidor) isbn 10: 9188560694

Sandell, Klas (2008) Friluftshistoria : från "hårdande friluftslif" till ekoturism och miljöpedagogik: teman i det svenska friluftslivets historia. Carlsson (287 sidor) isbn 10: 9173311944

Wastenson, L. & Fréden, C. (2002). Sveriges nationalatlas. Berg och jord. Stockholm: Sveriges nationalatlas. (100 sidor)

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Friluftslivets ledarskap och lärande 15 hp

Barton, B. (2006). Safety, Risk And Adventure In Outdoor Activities. Sage Publications Ltd UK. (224 sidor). isbn 10: 1412920787

Beard, C & Wilson JP . (2006) Experiential Learning A Handbook of Best Practice for Educators and Trainers. Kogan Page Ltd. UK. (310 sidor). Isbn 0 7494 44894

Bentsen, P., Andkjaer, S. & Ejbye-Ernst, N. (2009). Friluftsliv. Natur, samfund og pædagogik. Köpenhamn: Munksgaard Danmark. (211 sidor) Isbn: 97888762807587

Graham, John (1997). Outdoor leadership. Technique, common sense & selfconfidence. Seattle: Mountaineers. (173 sidor)

Martin, B, Cashel C, Wagstaff M & Breunig. (2006) Outdoor Leadership theory and practice. Champaign, Illinois: Human Kinetics. (310 sidor) isbn 0-7360 5731-5

Ogilvie, Ken C. (2006). Leading & Managing Groups in the Outdoors. 2nd edition. Penrith, Cumbria UK: IOL-Institute for Outdoor Learning. (304 sidor)

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Tätortsnära friluftsliv 7,5 hp

Ahlström, Ingemar (2008). Allt om allemansrätten – ett svenskt kulturarv. Solna: Hilmas Förlag. (112 sidor)

Backman, Erik (2007). Teaching and learning friluftsliv in Physical Education Teacher Education. Licentiatavhandling.
Stockholm: Stockholms universitet. (200 sidor)

Nilsson, Bo. (2005). Friluftsliv – folkhälsa – framtid.
Stockholm: Kungliga skogs- och lantbruksakademi. (22 sidor)

Uddenberg, N. (1995) Det stora sammanhanget - Moderna svenskars syn på människors plats i naturen. Bokförlaget Nya Doxa AB. (192 sidor)

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Friluftsliv i skogs- och vattenmiljö 7,5 hp

Fält, L. (2007). Friluftsboken : praktiska tips och goda råd om vandring, kanoting, orientering, lägerliv och utrustning. Wahlström & Widstrand (192 sidor). isbn 10: 9146216510

Olofsson, L (2008). Isboken. Vulkan (127 sidor). isbn 10: 9197796115

Sandell, Klas; Öhman, Johan & Östman, Leif (2005). Education for Sustainable Development. Nature, School and Democracy.
Lund: Studentlitteratur. (240 sidor)

Litteraturförteckning Delkurs 5 - Friluftsliv i kust- och havsmiljö 7,5 hp

Ramberg, S & Utterström B (2008) Fritidskepparen : navigation och sjömanskap för förar- och kustekepparintyget Kursbok i navigering och sjömanskap för förarintyg & kustekepparintyg. Nautiska Sverige (271 sidor). isbn 10: 9189564545

Bogren, J, Gustavsson, T & Loman, L (2008). Klimat och väder. Studentlitteratur (300 sidor) isbn 10: 9144048491

Litteraturförteckning Delkurs 6 - Friluftsliv i fjällmiljö 7,5 hp

Cliff, Peter (2006). Mountain Navigation. 6th edition. Peter Cliff. Menasha Ridge Press Inc.U.s. Birmingham UK, (60 sidor.) isbn 10: 1871890551

Jamieson, Bruce (2009). Lavinsäkerhet.
Topptur förlag (144 sidor)

Karlsson, Sven-Erik (2006). Det är inte bara fråga om snö, det är mer komplext än så – om nysvenskar och skidåkning.
Karlstad University Studies, No 2006:47 Karlstad: Karlstad universitet (100 sidor)

Naturvårdsverkets Fjällsäkerhetsråd (2009). Tidningen fjällsäker 2009. Östersund: Naturvårdsverkets Fjällsäkerhetsråd (22 sidor.)

Nordgren, Marie (2004). Första hjälpen i terräng. Östersund: SLAO. (100 sidor). isbn 10: 9163157837

Kartor, topografiska och sjökort